

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGETÁRI TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felolós szerkesztő:
ZÁDORY KÁROLY.
Lap kiadó tulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemléi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyitltéri közlemények árszabály szerint számíttatnak.

Március 15.

Hatvanegy év előtt a magyar nemzet akarat, szabadságához, alkotmányához való törhetlen, megalkuvást nem ismerő ragaszkodása abban a szent esküvésben nyilvánult, hogy: »rabok tovább nem leszünk!«

És a nemzet megtartotta esküjét.

Szabad lett a föld, a gondolat, egyenlő a honfi, testvér minden polgár.

Felviharzott a lelkesedés, melynek titáni erje elűzte hazánk egéről a háromszázados zivatart és a hármashécekek ormán dicsőn lenget a trikolor, hirdette a bámuló világnak, hogy: »hazájának rendületlenül hiva a magyar«. A nyomasztóan ránk nehezült vihar végső üvöltött és az ármány, a sötétség minden ördöge visszabujt odujába.

Felvirradt. A szabadság hajnala derengett Kárpátoktól Adriáig.

Ami azután következett, arról most ne szólnunk. Március 15-ikének fenséges ünnepét üljük. Amit százazrek vére s oly sok szent akarat századokon át hiába vívtak; ezen a napon a honfi és emberi jogok győzelme, diadala meg lett pecsételve. A nemzeti becsület védőpajzsának oltalma alá, az alkotmány sáncaiba vette a kiváltságos nemesi osztály az elnyomott job-

bágságot, melynek rabszolgá-sorában szenvedtek különösen a nemzetiségek.

És mivel viszonyozták ezt a nemeslelkűséget akkor, midőn a részükre is kiküzdött szabadság, az alkotmány védelmére sikra kellett szállani? Hallgassunk éről is.

A mindenhatóságát, az uralmát féltő hatalom ármánya megtévesztette, megcsalta, de sajnos, ennek beismerése még sem ábrándította ki őket.

A március 15-iki szabadságvivmányoknak ők köszönhetnek legtöbbet. E dicső nap évfordulóját hazafias ünnepléssel üli a nemzet és az ekkor felszabadított nemzetiségek kivonják magukat ebből az ünneplésből. Az Isten tudja miért!

Milyen magasztos, mennyire indokolt volna, ha például román pópáink ünnepi istentiszteleten felvilágosítanak a hivatást, hogy elődeik 61 év előtt a földes uraság jobbágysai voltak s nem volt egy talpalatnyi földjük, zsellérként laktak abban a rongyos viskóban, melyben azért nyomorogtak, hogy a földes uraságnak dolgozzanak. Nem volt polgári joguk, hivatalviselési képességük, nem volt semmi emberi joguk, csupán az, hogy robotolhattak. Felvilágosítanak hivatást, hogy most ugyanazon jogai vannak, mint a haza bármely polgárának. Ugy érvényesülhetnek a társadalomban és a közpályán, mint bárki más.

Akkor volna újra március 15-ike a szabadság, testvériség és egyenlőség megszentelt ünnepnapja, ha a haza minden gyermekét egy érzelm hatná át s a honszeretet testvérvént egyesítené s így köszönhetnők március idusát.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Eljegyzés.** Halász Andor petrozsényi vaske- reskedő eljegyezte Molnár Ella urleányt Csimpán.

— **Március 15.** A Salgótarjáni Köszénbánya R.-Társ. petrozsényi »Bányaaltiszti Olvasókör«-e hazafias érzületének kifejezést ohajtván adni, mint eddig is március 15-ikét megünneplendő f. hó 14.-én délután 4 óra- kor a kör helyiségében közvacsorával és táncmulatság- gal egybekötött ünnepélyt rendez alant műsorral, mely- ben vendégeket szívesen lát a rendezőség. Műsor: 1. »Hunyadi László« opera, nyitány. Erkel Ferencztől, elő- adja Pán János ur vezetésével a bányazenekar. 2. »Ünnepi beszéd«, tartja Bordán István ur. 3. »Szózat«. Sandner János ur vezetése mellett előadja a dalkedvelők. 4. »Március 15-ike« Petőfi Sándortól, szav: ifj. Marossy Vincze. 5. »Hazafias dalok« cimbalmon előadja Bordán L. Jenő ur. 6. »A magyar leányokhoz« Lampért Gézátlól szav: Pán Margit k. a. 7. »Magyar népdalok«, előadja Pán János ur vezetése mellett a bányazenekar. Belép- tidij az ünnepélyre nincsen. Előadás után közvacsora és tánc cigányzene mellett.

— **Alakuló közgyűlés.** Janza Vazul főszolga- bíró elnökletével Petrozsény község képviselőtestülete f. hó 10-én d. u. 5 órakor közgyűlést tartott, melyen tuda-

„PETROZSÉNY és VIDÉKE“ TÁRCAJA.

Majdnem.

Ciber Gereben majdnem a világ legnagyobb kaland- hőse volt. Majdnem mindennap veszélyeztetette a maga és a mások életét. Gáláns kalandokban majdnem fölülmulta Casanovát, férfias érényekben majdnem tulszárnyalta Bayard-t.

Szünetlenül kalandok, izgalmak, veszélyek röpköd- ték körül. A halállal, a megsemmisüléssel majdnem állandóan kacérokodott. És csodálatosképpen soha semmi baja nem történt. Egy hajszála sem görbült meg, noha a szóban forgó hajszálak mejdnem egész fején, kivéve a kopasz búbot, deresedni kezdtek.

Vízvezetési hivatalnok volt. Pontos, megbízható, sőt majdnem pedáns, ami hivatalnokembernél becses kvalitás. Izgalmas, hajmeresztő kalandjait a hivatalon kívül élte át. Majdnem mindennapra esett egy öröletes salto mortale. Az az ember, aki cigarettával dinamit- hordókon táncolt, az jámbor nyárspolgár-életet él Ciber Gerebenhez képest. Majdnem ezer halált halt, s a mellett egészséges maradt, mint a makk ...

Érdekes, hogy egy kalandját sem hallgatta el. Nyugodtan, a legesekélyebb izgalom és onfázis nélkül beszélt róluk. Ilyeténképp:

— Képzelték fiúk, ma majdnem fölfricskáztam egy lovassági tábornokot.

— Apropó, gyerekek, el kell mondanom, hogy az éjjel majdnem elszóktettem egy spanyol infánsnőt a Buzalkából.

És részletesen, kimerítően beszámolt azokkal a sajátos körülményekkel, amelyek között a lovassági tábornokkal kínos konfliktusba elegyedett, s azt a kaland- dos éjjelt, amelynek izgalmai között a spanyol infáns- nővel megismerkedett. A közbevetett kérdések nem hozták zavarba. Pontosán számolt adott a legjelentéktlenebb apróságról, a tábornok koráról, családi állapotáról; az infánsnő toalettjéről, hajszinéről, arckenőcséről stb.

És amellet nyugodtan pödörgette tuskés, fakó bajuszát és sodorgatta cigarettáját.

— Bizony gyerekek, majdnem ...

A »majdnem« nélkül ezerszer átlukgatott, csufosan széjjelroncsolt törvényszéki hulla lett volna. Nemcsak ő, de mindazok, akik kalandjaik szféráiba kerültek. De a »majdnem« sohase hagyta cserben. Az volt őrangyala, nemtője. A »majdnem« örködött felette, amikor átuszta a Niagara-zuhatagot, amikor leszált a Vezuv kráterébe, amikor glecsereken kuszott föl s hirhedt brigantikkal viaskodott életre-halálra az Abruzók szakadékaiban.

— Bizony, majdnem otthagytam a fogamat.

Megjegyzem, egy foga sem hiányzott. Fakók,

plombosak voltak, de teljes számuak. Sőt, jó órában legyen mondvá, testén a zuzodásnak sehol legcsékélyebb nyoma sem volt fölfedezhető. Jól táplált, kissé lomha test, savós szemekkel, s néhány szabálytalan alaku szemölcsessel. Az ugynevezett porhüvely nem jelezte, hogy majdnem a legérthetlenebb lelkek egyikét hordozza.

Megvallom, sok élvezetet találtunk előadásában. Egy szavát se hittük, de szívesen hallgattuk. Mert az idők során bizonyos artisztikus módszert sajátított el. Megtudta festeni kalandjainak milieujét. A részletekben szürkeségre törekedett, a nüanszokban diszkrécióra. Aztán tudott a valósínűségekkel manipulálni. Nápolyi kaland- dokat akkor hallottunk tőle. Ilyenkor néhány olasz szót is kevert az előadásába: per bacco, corpo di dio ... stb.

A távolabbi zónákba eső kalandokat olyan idő- szakba helyezte, amikor még nem ismertük. Ha nőkről beszélt, csak kezdőbetűket említett.

— Roppant érdekes volt, mikor D. E. ögróf leányát szókttettem meg. A csónak majdnem fölborult, az ögróf majdnem lelőtt, a lovak majdnem elragadtak ...

Üres kézzel sohase jött közénk. Mikor a fantáziája elbágyadt, s a kedve lelohadt, akkor megelégedett jelen- téktelen, köznapi veszedelmekkel:

— Alig öt perce, hogy a villamos majdnem elgázolt.

— Ma reggel pisztolypárbaom volt. Majdnem ott- maradtam.

MOSKOVITS FARKAS és TÁRSA

:: CZIPŐ-, CSIZMA ÉS HADFELSZERELÉSI GYÁR. * * * CS. ÉS KIR. KÖZÖSHADSEREG SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI. ::

Petrozsény, Kossuth Lajos-utca Junger Samu házában

Elsőrangú készítményű férfi, női és gyermek lábbeliek, csizmák, munkás bakancsok eredeti gyári szabott árban árusíttatnak.

17—26

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

mására hozta elnök-főszolgabíró a községi képviselőtestületnek, hogy a képviselőtestület választott tagjai felelőse a törvényben meghatározott megbízatás idejének lejártával kilépve ezek helyet a folyó évi február hó 18-án mezejtett és fellebezés, vagy észrevétellel meg nem támadott választás után a képviselőtestület kiegészített és a legtöbb adófizetők névjegyzéke is kiigazítva lévén az 1886 évi 22. t-cikk 53. §. alapján Petrozsény község képviselőtestületét megalakította, melyszerint a községi képviselőtestületnek rendes választott tagjai 1913. év végeig terjedő időre: 1. Henrich Viktor, 2. Dr. Schullek Jenő, 3. Spiegel Sándor, 4. Dr. Nesztor Kamil, 5. Radik István, 6. Pick Samu, 7. Rudolf József, 8. Stanca Avram; póttagok az első választókerületben Dobrolánszky Károly és Krausz József; a második választókerületben Fehér Ignác és Földes Miksa. 1910. év végeig terjedő megbízatással a képviselőtestület választott tagjai, 1. Fürber Ferenc, 2. Schreiner József, 3. Várad Vilmos, 4. Végh János, 5. Kóssa Mihály, 6. Grosz Hermann, 7. Pelger Mihály, 8. Rosehnál János; legtöbb adófizetés alapján 1909. évre tagjai a képviselőtestületnek: 1. Salgótarjáni Községbánya Részvény-Társulat, képviselve Lugossy István által, 2. M. kir. bányakincstár, képviselve Kosztela János által, 3. Roth Flóris, 4. Gerbert Guidó, 5. Klein Henrich, 6. Dr. Rosenberg Ignác, 7. Stenberg Bertalan, 8. Dr. Ábrahám József, 9. Schäffer Mihály, 10. Marek Mór, 11. Stern Adolf, 12. Grausam Károly, 13. Gerbert Béla, 14. Klein Bernát, 15. Szüszér Mihály és 16. Graffiusz Vilmos és pedig az utóbbi kettő, mint póttag hivatott be, amennyiben Buda Lajos bejelentett képviselője Pick Samu lemondott s Dr. Csatt Aurél pedig véglegesen külföldre távozott. Az eként megalkított községi képviselőtestületre váró fontos feladatokat fővonásaiban ismertetve, felkérte főszolgabíró a közgyűlés tagjait, hogy a törvény által rájuk ruházott joguk gyakorlásánál a község haladását, fejlődését, anyagi és erkölcsi érdekét szemelőtt tartva, lelkiismeretesen teljessé honpolgári tisztüket és a képviselőtestület közhasznú működéséhez szerencsét kívánva az alakuló közgyűlést d. u. fél 6 órakor berekesztette.

— A mérnökbiál tisztajövedelme volt 438 kor. 87 fill., melyből 100 kor. a petrozsényi munkásgimnázium részére átadott a rendezőség, 25—25 kor. két szegénysorsu I., II. oszt. gimnázista jótanulónak fog a záróvizsgán kiadni. 288 kor. 87 fillért pedig a munkát personificaló s a Kossuth Lajos-téren felállítandó szoboralap javára fordítanak.

— A petrozsényi munkásgimnázium részére a »Petrozsényi Casino«, továbbá a »Petrozsényi és Járási Ipartestület« 100—100 koronát adományoztak, melyet köszönettel nyugtatványoz az igazgatóság.

— A petrozsényi munkásgimnázium előadásai iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik széles körben. Az előadások hetenként négyszer, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken este 8 órakor kezdődnek, tehát oly

időben tartatnak, midőn a hallgatók kenyérkereső foglalkozásuktól nem lesznek elvonva. Minden második este vetített képekkel illusztrálva az ügy iránt érdeklődő szakelődök minden díjazás nélkül érdekes, mindenkinek tanulságos sőt élvezetes előadást tartanak, ami a beiratkozott rendes hallgatókon kívül igen szép számú közönséget vonz a bányatársulat (Riedl tanító) tantermébe. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk a tanulságos előadásokra és fényképmutatóványokra. Az előadásokat legközelebb bővebb ismertetésben méltatjuk.

— **Felülfizetés.** A Salgótarjáni Községbánya iparos ifjúsága folyó év március 7-én rendezett mükedvelői előadásán felülfizettek: Salgótarjáni Községbánya Igazgatósága (Budapest) 10 kor., Stránszky Ferenc 3 kor., Schwarz Vilmos 2 kor., Schäffer Lipót 1 kor. 20 fill., Dobó János, Farkas Viktor 1—1 kor., Richter János 80 fillér., Angyel Antal, Greizinger Béla, Kárász Gyula, Szokula Mihály, Sipos Ferenc, Andósa József, Steiner Oszkár, Glodian Miron 40—40 fillért.

— **Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyulete** aninoszai 223. sz. fiókpenztára f. hó 10-én rendes választmányi ülést tartott, melyen pénztárnok bejelent, hogy február hó végén, a taglétszám 161 volt. Bevétel 245 kor. 50 fillér. Kiadás: a központnak beküldve 245 kor. 50 fillér, különalap 203 korona 38 fillér. A rendes évi közgyűlést a választmány f. hó 14-én délután 2 órára tüzte ki, miután nagyon életbe vágó kérdések lesznek tárgyalva, hogy e helyen is figyelemztelve lesznek a tagok, hogy a közgyűlésen részt vegyenek. A választmány továbbá elhatározta, hogy husvét másodnapján mükedvelői előadással össze kapcsolva táncestélyt rendez, melynek tiszta jövedelme a saját különalapjára lesz fordítva.

— **Statisztika.** Aninosza bányatelepen az egyes vallásfelekezetek egy nemes és magas számú célért versenyeznek, azon vannak, hogy vagy templomot, vagy ima házat építhessenek, e végből egy kis parázs népszámlálás tartottak, melynek eredménye ez: van róm. katolikus 550, görög katolikus 285, görög keleti 660, református 334, ág. evang. 93, unitárius 47, zsidó 24 és mohamedánus vallású 1, összesen 1994 lélek. A görög keletiek meg is kezdték kis templomukat építeni a római katolikus templomnak felépítése pedig tervbe van véve. A református hívek nagyra becsült papjuk kezdeményezése folytán elhatározták, hogy minden héten szerdai este 7 órakor bibliai előadásokat fognak tartani. Sajna, de igaz, hogy e közel 2000 lélekre Aninoszán 5 korcsma van és 4 trafik. Van továbbá 5 szatócs üzlet és a társulat által fentartott ételmi raktár, valamint 1 asztalos és 4 cipész mester, de csak egyetlen egy mérsárszék. Öröndetes és kíváncsatos volna, hogy egy kereskedést, valamint az ipart üző egyének Aninosza felé is gravitálnának ahol a biztos jövő feltélenül meg van annál is inkább, miután a bányauzem napról-napra nagyobbodik és így a munkás létszám is emelkedik.

halálra, s majdnem oltárhoz vezette. De akkor olvasta a lapokban, hogy Borneóban politikai zavarok ütöttek ki.

— Már majdnem Borneóba utaztam, de meggondoltam a dolgot. Tudjátok, nem szeretek idegen országok belügyeibe avatkozni. Hisz ismertek . . .

A legutóbbi időben szokatlan izgalommal beszélt a legújabb kalandjáról.

— Egy leánynyal ismerkedtem meg Budán. A Gellérhegyen innen . . . Csodás alak, mesés fogak . . . Tudjátok, majdnem kreol-szépség . . .

— Majdnem?

— Igen, tudniillik szöke. Majdnem megszóktattam. Az apja híres zenész volt. Majdnem operaigazgató. A nyáron halt meg majdnem . . . az az egészen. Félkezü volt szegény, Macsovánzskynak hitták. Híres lengyel család. Majdnem királyi vér . . .

— Ismertem, — szolt közbe a vendéglős.

— Ah, ön ismerte?

— Igen, sokszor verklizett az udvarban.

Gereben nem jött zavarba.

— Az a másik ág, a verklis-ág . . . Tegnap megkértem a leány kezét . . . Az anyja ígent mondott.

— És a leány?

— Majdnem . . .

— **Fráter Lóránd művészestélye.** Lelkesedéssel ünnepelte Petrozsény és vidéke intelligens közönsége Fráter Lóránd ének- és zeneművészt f. hó 7-én este a Polgári Olvasókör által rendezett művészestélyen. Énekeit s hegedű játékát tündető elismeréssel honorálta, több dalát megismételte közkívánatra. Dienzl Oszkár zongoraművész mesteri játéka elragadta a hallgatóságot, aki programmon kívül is pár remek zenemű előadásával viszonzta a tetszésnyilvánulást. A salgótarjáni bányatársulat vendéglátó épületének nagyterme zsufolásig megtelt s a hallgatóság mindkét művészt valóságos ünneppel. Petrozsény és vidékének értelmisége ilyen szép számban még nem gyűlt egybe soha s oly elragadtatással, a lelkesedés igaz bensőségeivel még nem ünnepezt művészt, mint Fráter Lórándot és Dienzl Oszkárt. Hogy milyen magas színvonalon állott a művészestély, azt az alábbi műsor is megvilágítja: Dvorzák: Humoresk. Chaminad Scaramonche, zongorán előadta Dienzl Oszkár. Székács Aladár a) Rég elhúzták, b) Szentmiklósi pósta, c) Akit én szeretek, énekelte Fráter Lóránd. Fráter Lóránd: a) Azt kérdeztem, b) Tele van a város, c) Édesanyám rózsafája, énekelte Fráter Lóránd. Magyar rapzodia, zongorán előadta Dienzl Oszkár. Fráter Lóránd: a) A templomban, b) Repülj-repülj, c) Októberben, énekelte Fráter Lóránd. A műsor minden száma s a programmon kívül előadott énekek és mesteri zeneművek után valóságos tapsvihar zúgott fel. Előadás után reggelig tartó tánc következett.

— **Magyar vasutaminiszterium.** Jól értesült kormánykörökből vett értesülés szerint azt újságolja a »Közgazdasági és Közlekedési Szemle« hogy: Kossuth Ferencben minisztersége alatt megérlelődött az a gondolat, hogy a kereskedelemügyi miniszteriumból a közlekedési ügyeket kivonva külön miniszteriumot létesítsen. Ez a szétválasztás, mely teljesen megfelel a modern államok háztartásában mindenhol megnyilvánuló decentralizáló törekvéseknek, ez esetben már csak azért is üdvös volna, mert a mostani rendszer mellett a közlekedésnek napról-napra való folytonos fejlődése miatt, a miniszterium személyzete annyira túl van terhelve, hogy ez alatt a vasuti ügyek, meg a miniszterium egyéb ügyei is szenvednek. A miniszter megbízásából Sztierényi József államtitkár vezetése alatt Cseőke Ferenc államtitkár és Ary Pál miniszteri titkár Winternitz osztrák vasutaminiszteriumi tanácsos közreműködésével máris terjedelmes elaborátumot dolgoztak ki a vasuti ügyeknek a kereskedelemügyi miniszterium hatásköréből való kivonása és ezzel kapcsolatban az új vasutaminiszterium felállítását és adminisztrációja ügyében, s ezt az elaborátumot Kossuth Ferenc a király elé fogja terjeszteni.

— **A mezőgazdakát** érdekelni fogja, hogy az utóbbi két évben az impregnált répamag körül keletkezett vita és a szakajtóban fejlődött tollharc jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répamag mellett

És boldogan mosolygott. Utána három hónapig nem láttuk. A pincérrel megüzente, hogy minden üres idejét a menyasszonyánál tölti. Sajnálunk távollétét. Ugy megszoktuk hazudozásait az ebédnél, mint teszem a fogpiszkálót. Gyakran emlegettük:

— Mit csinált ez a fiú?

Erre a kérdésre ő adta meg a választ a mult héten. Megjelent. Szokatlanul komoly, hogy nem mondjam, komor volt.

— Mit csinál a menyasszonyod? — kérdeztük.

— Elutazott! — hangzott a rövid válasz.

— Hová?

— Nászuttra.

— Mással?

Igent intett a fejével. Aztán hozzátette:

— Majdnem a feleségem lett . . .

— De hiszen jegygyűrű van az ujjadon!

— Igen. Megnősültem,

— Kit vettél el?

— Az anyját, maj . . .

Nem szolt többet. Valami a torkára akadt . . . A »majdnem« szó . . . Először életében . . . Megilletődve állottuk körül . . . A jegygyűrű bányadt fénye alattomosan pislogott felénk. Majdnem könyek gyűltek a szemébe . . .

Zöldi Márton.

Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli Részv.-Társ. Budapest, V., Báthory-ut 5. Főlerakata Petrozsény Schäffer Mihály cégnél.

Állandóan raktáron vannak és árusítatnak azonnali palackcsere mellett:

Borszéki főkut
Borszéki Kossuth-kut
Borszéki Boldizsár-kut
Bodoki Matild
Borhegyi
Baross

Boholti
Előpataki
F.-Rákosi Mária
Fehérkői
Glória
Horgász — Hankó

Hebe
Kászon-Jakabfalvi
Kászon-Salutaris
Répai
Székely-Selters
Stojkai

3—30

foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a répamag termelés hazájában Quedlinburgban (Észak-Németország) gazdák és kereskedők kívánságára »Répamagot Impregnáló Vállalat« létesült Waegener és Társa cég alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák mint kereskedők impregnálhatják répamagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácsafolt a hivatalos, szürke teoriára, és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agított, csődött mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky: »A kutya ugat a karaván halad.«

— **Iparos tanulmányi ösztöndíj.** Az iparosok képzése szempontjából felelte üdvös, hogy a külföldi ipar viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítsék. E végből a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az aradi kereskedelmi és iparkamara területére is évenként egy 600 koronás iparos ösztöndíjat rendszerezett. Ezen ösztöndíjra az alólírott kereskedelmi és iparkamara ezennel pályázatot hirdet és felkéri a kerületbeli ipartestületeket, hogy e pályázatot a saját hatáskörükben minél szélesebb körben meghirdessék, az arra érdemes ifjakat a pályázatban részvételre buzdítsák és őket utasítsák, hogy pályázataikat folyó évi május hó 15-ig az aradi kereskedelmi és iparkamara címére okvetlenül beküldjék. A pályázatban a folyamodó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa esetleg elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás irányra részletesen megjelölendő, valamint az is, vajon az illető katonai kötelezettségének eleget tett e már és vajon biztosítva van előre is egy megfelelő külföldi gyárban, vagy műhelyben való alkalmaztatása esetleg valamely külföldi szakiskolába való felvétele. Megjegyezzük, hogy az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. Azok, akik katonai kötelezettségüknek még eleget nem tettek, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk, vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében.

— **A bornyilvántartási lajstromok vezetése.** A földmivelésügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: A bor hamisításáról és a hamisított bor forgalombahozataláról szóló törvény értelmében a bornyilvántartás vezetése folyó évi március elsején megkezdendő. E nyilvántartás vezetése alól a törvényhatósági bizottság előterjesztésére a földmivelésügyi miniszter felmentést adhat. A törvényhatósági bizottságoknak erre vonatkozó előterjesztésük megtételére kellő idő nem állván rendelkezésre, a bornyilvántartás megkezdésének határidejét 1909. június elsejéig meghosszabbítom. Felhívja egyszersmind a miniszter a törvényhatóságokat, hogy indokolt előterjesztésüket a nyilvántartás vezetése alól való felmentés iránt május 20-ig tegyék meg, mert ez idő elteltével a jog igénybe nem vétele esetén úgy tekintik, mintha a törvényhatóságok kivételes intézkedéseket létesíteni senkivel szemben nem kívánnának s így a bornyilvántartás június elsejétől mindenkiel szemben feltétlenül kötelező. E leíratról a törvényhatósági bizottságok a területükön működő borellenőrző bizottságok elnökeit is értesíteni tartoznak.

— **Az amerikai munkásviszonyok.** A tengeren túlról érkező jelentések szerint az Amerikában több mint két évig tartott gazdasági és pénzügyi válság az új elnök megválasztásával nem szűnt meg s a munkások az egész vonalon érzik a rettenetes munkahiány állapotát. A leszállított munkáslétszám dacára 33%-kal megcsökkentett munkabérek mellett dolgoznak az emberek. Sőt ott sem adják meg a teljes munkabért, a hol a teljes üzem fennáll, mert a leszállított munkabérek mellett is is tízezrekre rug a munkához nem jutható jelentkezők száma. Az 1906. év óta a munkások naponként való jövedelme 50—70 centtel (1 dollár = 100 cents = 4 kor. 92 fillér) lett kevesebb, — az utóbbi időben 20 centtel kevesebb a munkabér. Ennek dacára úgy látjuk, hogy nálunk megint egyre emelkedik a kivándorlás. (Magyar Nemzetgazda 1909. 8. sz.)

KÉT LÓ és SZERSZÁM olcsó áron eladó. Huszerl Arthurnál Aninoszán. 1—3

PÉNZTÁRNOKNŐ keresetlik a Pollacsek és Scheiber cég csimpai élelmészeti raktárába. Ajánlatok »Élelmészeti raktár Csipa« címre küldendők. 1—2

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Arad.
5970. szám. I.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet:

A Petrozsény táralon létesítendő földszintes kettős altszti laképület és földszintes hivatalos helyiség, valamint az előbbtől mintegy fél kilométer távolságra létesítendő földszintes kettős őrház és az ezen építményekhez tartozó melléképületek előállítási munkálataira.

Az építéshez szükséges anyagok közül a természetből a falazó és padlás téglát, a tetőfedő cserepet, az oltatlan meszet, a román és portlánd cementet s a szénsalaktot a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot első rendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

(Lásd a szerződés tervezet 4. §-ának a) pontját.)

A pályázati feltételek, a szerződés-tervezet, az ajánlati minta és költség-számítások a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után királyi postán is megkaphatók. Az építmények tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthető: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltéttelek általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és a feltételek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtároltól megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, úgy mint a pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költség-számításokat pedig ikenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátva, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

»Ajánlat az 5970 909. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Petrozsény táralonján létesítendő magas építmények előállítási munkálataira« kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb **1909. évi március hó 31-én déli 12 óráig** az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. osztály) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. emelet 13. ajtó sz.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi március hó 30-án déli 12 óráig a pályázónak 1300 azaz Egyezerháromszáz korona bantpénzt a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárából, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bantpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque forgalmában bent vannak, a bantpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bantpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bantpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bantpénzü el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy egyestleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az aláírt bantpénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére a törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Arad, 1909. március hó.

AZ ÜZLETVEZETŐSÉG.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A vulkáni róm. kath. hitközség egyháztanácsa az erdélyi püspök úr Öngyméltósága által jóváhagyott tervek alapján új templomot és paplakot épít, melynek föld, kőműves, ács, kőfaragó, tetőfedő, vasszállítási, asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára nyílt versenyt hirdet.

A tervek és költségvetés, a szerződési tervezet és építési feltételek a plebánia hivatalában megtekinthetők és azoknak másolatai ott beszerezhetők.

Az (5%) öt százalék bantpénzzel felszerelt ajánlatok úgy az egyes munkacsoportokra, valamint az összes munkákra **f. hó 25-én déli 12 óráig** a plebánia hivatalába benyújtandók. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Tájékoztás céljából közöltetik ajánlatot tenni óhajtokkal, hogy az egyháztanács már intézkedett 200.000 drb kézi téglagyártása iránt, mely mennyiség 1000-ként 32 koronáért a helybeli téglagyárban és 2000 m³ kavics és falazó homok szállítása iránt, mely m³-ként az építő helyszínen 5 koronáért átveendő.

Fentartja az egyháztanács a jogot, hogy az ajánlatokban tekintet nélkül azok olcsóságára szabadon választhasson.

Vulkán, 1909. március 9-én.

Hoboth Á. József
lelkész.

Blascheck Aladár
főgondnok.

1483—1908. sz. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-c 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. I. 1465/8. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Rád János l. Guga zs. m. parosenyi lakos javára 262 kor. 90 fill. s jár. erejéig 1908. évi december hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: faépületek, széna és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 2120/2. számú végzése folytán eddig összesen 69 koronában bíróilag már megállapított hátralékos költségek erejéig, Zs.-M.-Parosenyi községben 112. ház sz. a. végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására **1909. évi március hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén bocsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj 1909. március hó 2. napján.

Bíró János
kir. bír. végrehajtó.

BILLIÁRDASZTAL fordítható marványlappal, ugyszintén marványasztalok vasalappal, azonkívül asztalok, székek, pamlagok, fogasok, tükrök és könyvszekerények, a Polgári Olvasókörben jutányossan kézalatt eladók. Cím: **Pick Samu** Petrozsény.

KIADÓ LAKÁS. Templom-utcában lévő emeletes házamban egy 3 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, cselédszoba és mosókonyhából álló lakás április 15-ikére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad **Stern Adolf** Budapest, Sip-utca 17. sz. félemelet 5.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89 22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:
Berlin, W., Leipzigerstrasse 112.
Paris, 58, rue Lafayette.
Amsterdam, Keizersgracht 209.

„KRISTÁLY” GŐZMOSÓ és VEGYTISZÍTÓ GYÁR — KOLOZSVÁR.

Elvállal női és férfi fehérneműket mosni és vasalni,
ruhaneműket vegyileg tisztítani, gyorsan a legszebb
kivitelben.

Tíz koronát meghaladó számla összegnél a csomag
bérmentve küldetik vissza. — Csomagolás díjtalan.

Cím: „KRISTÁLY” Gőzmosó-gyár

— KOLOZSVÁR, (pályaudvar). —

12—20

Petrozsény központján a Kossuth
Lajos-utcában
egy üzlethelyiséget azonnal

. bérbe ad.

GROSS HERMANN
háztulajdonos.

Lóeladás!

12 darab fiatal egészséges igás és kocsiló,
jutányos áron **eladó**, munka hiánya miatt.

Értekezni és megtekinteni lehet

Krausz Ferencznél, Vulkánban.

Pályázati hirdetés.

Lupény községben egy emeletes ház, 3
üzlethelyiséggel bíró, több lakó- és vendégszo-
bából álló épület felépítésére pályázott hirdetek.

A pályázni szándékozók forduljanak szemé-
lyesen, vagy írásban a terv elkészítése végett

SIMON BALÁZS

fűszer és vegyeskereskedőhöz
Lupény.

Van szerencsénk a nagyérdemű
fogyasztó közönség szíves tuda-
mására hozni, hogy a világhírű

TEA-KANNA

védjegyű legfinomabb direkt be-
hozatalu orosz tea kizárólagos
képviselőtét átvettük s azt úgy
kiváló minőségénél, mint olcsó-
ságánál fogva a legmelegebben
ajánljuk.

Klein Testvérek.

13—20

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém szíves tudomására
hozni, hogy vegyes üzletemet **épít-
kezési anyagokkal** kibővítettem.
Raktáron tartok mindennemű **kőmi-
ves-, ács- és asztalosszerszá-
mot. Román-Portlán cementet,**
valódi **Vaterproof-féle aszfalt**
fedéllemezet, kavics és salakos
elszigetelő lemez, **nádfonat, sod-
ronyszeg,** kötészvasat, tűzhely kere-
teket, kézi rámás, homok és kavics
rostát és minden e szakmába vágó
dolgokat, pontos és gyors kiszolgál-
ásról előre is biztosítva vagyok
becses pártfogását kérve

tisztelettel:

REISNER JÓZSEF

fűszer-, vas- és vegyeskereskedő.

3—3

Szolid árak!

ELADÓ HÁZ.

Petrozsényben a Temető-utcában szolid
anyagból épült két lakóház: I.-ső 5 szoba és
konyhából, II.-ik 2 szoba, konyha és kamrából,
továbbá 6 drb lónak istálló és több mellék épü-
letből álló ház szabadkézből eladó.

Ugyanitt 2 pár ló, hintók, teherszekerek és
hozzá tartozó fuvar-eszközök eladók. Bővebbet e
lap **Kiadóhivatalában.**

OLCSÓ ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönség b. tuda-
mására hozni, hogy Petrozsényben a Kossuth Lajos-utcában
butor-raktárrammal egybekötve

ÜVEG- ÉS PORCZELLÁN

üzletet rendeztem be.

Elsőrendű összeköttetéseim kapcsán azon kellemes hely-
zetbe vagyok, hogy minden e szakmába vágó cikkekkel, úgy
nagybani, mint kicsinybeni eladásoknál igen jutányos árban
árusíthatom.

Elvállalok **építkezési üveg munkálatokat, kép-
keretezést** stb., tartok raktáron mindennemű **tábla-üveget,**
asztali- és függőlámpákat, képkereteket, korcsmai
és lámpaüvegeket, szervizeket a legolcsóbbtól a leg-
finomabb kivitelig.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve

teljes tisztelettel

Goldstein Albert.

OLCSÓ ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

NYOMATOTT FIGULI ANTAL GYORSSAJTÓJÁN PETROZSÉNY.

NÉHÁNY HÁZ kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezni lehet **Weisz Rezső** áruházában
Petrozsény. 1—3

KORCSMÁROS kerestetik Vulkán községben
egy 4—5000 korona havi forgalommal bíró
korcsma üzlet részére 2000 korona ovadékkal.
Értekezni **Hermann Adolf** petrozsényi keres-
kedővel lehet. 3—3.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle
pemetetű **czukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

ÜVEGEZÉS ÉS KÉPKERETEZÉSI